

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-01-13
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
25148-08
Rotel 222

SÖKANDE

Installationsteknikerna AB, 556494-6324
Solna Strandväg 3
171 54 Solna

MOTPART

Stockholms Stad, Fastighetskontoret
Ombud: Lars Mattsson
Box 8312
104 20 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

KONKURRENSVERKET	
2009-01-14	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan om åtgärder enligt LOU.

Dok.Id 394460

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: lansrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Stockholms Stad, Fastighetskontoret, har genomfört en upphandling av ramavtal avseende värme- och sanitetsarbeten samt processkylarbeten. Upphandlingen genomfördes som en öppen upphandling och upphandlingen annonserades i OPIC:s databas. Av förfrågningsunderlaget som är daterat den 1 juli 2008 framgår bl.a. att anbud ska vara beställaren tillhanda senast den 29 augusti 2008. Tilldelningsbeslut avseende processkylarbeten och värme- och sanitetsarbeten skickades till anbudsgivarna den 16 december 2008. Av tilldelningsbesluten framgår att Stockholms Stad har antagit anbud från andra anbudsgivare än Installationsteknikerna AB (INTAB).

YRKANDEN M.M.

INTAB ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar i första hand att upphandlingen avseende värme- och sanitetsarbeten och processkylarbeten görs om med hänvisning till felaktig förkastning av anbud. INTAB anför vidare följande. INTAB har lämnat anbud för kategorierna ventilationsarbeten, värme- och sanitetsarbeten och processkylarbeten. Av utvärderingen framgår att anbud från INTAB har förkastats med hänvisning till att anbud för värme- och sanitetsarbete samt processkylarbete inkommit för sent, dock inte för ventilationsarbeten. INTAB har postat sina anbud på eftermiddagen den 28 augusti 2008 med angivet porto. Anbuderna borde ha poststämpel 28 augusti alternativt 29 augusti. Anbuderna skulle enligt AF-del vara beställaren tillhanda senast den 29 augusti 2008. INTAB lämnade fler anbud vid samma tillfälle, varvid anbud för ramavtal avseende ventilationsarbeten har tagits upp till prövning. Dock inte deras anbud för värme- och sanitetsarbeten och processkylarbeten.

Stockholms Stad, Fastighetskontoret bestrider bifall till ansökan på den grunden att brott mot LOU inte föreligger. Stockholms Stad, Fastighets-

kontoret anför vidare följande. I punkten AFB. 32 i förfrågningsunderlaget anges att anbud ska vara beställaren tillhanda senast den 29 augusti 2008. I punkten AFB. 51 anges att anbud kommer att förkastas om anbudet har inkommit efter anbudstidens utgång. Bolagets anbud inkom den 1 september 2008 till Stockholm Stad, Fastighetskontoret. Mot denna bakgrund har anbudet förkastats. INTAB har anfört att staden skulle ha upptagit anbuden till prövning, eftersom det enligt LOU är datumet på poststämpeln som gäller. Stockholms Stad, Fastighetskontoret anser att detta är felaktigt. För Fastighetskontoret som är en myndighet gäller förvaltningslagens regler om när en handling anses ha inkommit. Enligt 10 § förvaltningslagen anses en handling komma in till en myndighet den dag då handlingen anländer till myndigheten eller kommer en behörig tjänsteman tillhanda. Anbuden har inte anlät till Stockholms Stad, Fastighetskontoret eller kommit någon tjänsteman tillhanda den 29 augusti 2008. I förvaltningslagen finns dessutom en hjälpregel. Kan det antas att handlingen eller en avi om denna en viss dag har lämnats i myndighetens lokal eller avskilts för myndigheten på en postanstalt, anses den ha kommit in den dagen, om den kommer en behörig tjänsteman tillhanda närmast följande arbetsdag. Anbuden skulle senast vara inkomna den 29 augusti. Anbuden poststämplades på Stockholm Årsta samma dag. Agneta Fallgren på Posten, Fridhemsgatan 7-11 i Stockholm har i telefonsamtal den 18 september 2008 uppgett att om postpoststämplat på en fredag kommer den inte till stadens postbox förrän på måndag. Hjälpregeln kan således inte tillämpas, eftersom anbuden inte avskildes på en postanstalt för Stockholms Stad, Fastighetskontorets räkning den 29 augusti 2008.

INTAB har därefter yttrat följande. INTAB har den 28 augusti 2008 lämnat tre anbud i blå postlåda för distribution till Stockholms Stad. Ett av anbuden (ramavtal för ventilationsarbeten) har behandlats i upphandlingen, dock inte de två andra, ramavtal avseende processkyllarbeten och värme- och sanitetsarbeten. Anledningen anges vara att de inkommit för sent. Be-

dömningen borde vara lika. INTAB anser att datum för poststämpeln ska gälla. Eftersom anbudet inte behandlats lika finns det skäl att göra om upphandlingen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Den 1 januari 2008 trädde den nya LOU (2007:1091) i kraft. Enligt övergångsbestämmelserna ska bestämmelserna i den äldre LOU (1992:1528) tillämpas på upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet.

Den aktuella upphandlingen annonserades ut den 16 juli 2008. Upphandlingen har därmed påbörjats efter ikraftträdandet och tillämplig lag är LOU (2007:1091).

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 15 kap. 15 § LOU anges bl.a. att en upphandlande myndighet skall pröva alla de anbudsansökningar och anbud som har inkommit i rätt tid, om inte något annat följer av andra stycket eller 13 §.

I 16 kap. 1 § LOU anges bl.a. att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

I 16 kap. 2 § LOU anges bl.a. att om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

I 10 § Förvaltningslagen (1986:223) – FL anges bl.a. att en handling anses komma in till en myndighet den dag då handlingen, eller en avi om en betald postförsändelse som innehåller handlingen, anländer till myndigheten eller kommer en behörig tjänsteman till handa. Underrättas en myndighet särskilt om att ett telegram till myndigheten finns hos ett företag som driver televerksamhet, anses telegrammet komma in redan när underrättelsen når en behörig tjänsteman .

Kan det antas att handlingen eller en avi om denna en viss dag har lämnats i myndighetens lokal eller avskilts för myndigheten på en postanstalt, anses den ha kommit in den dagen, om den kommer en behörig tjänsteman till handa närmast följande arbetsdag.

Målets utredning

I AFB. 32 i förfrågningsunderlaget anges att anbud ska vara beställaren tillhanda senast den 29 augusti 2008. I AFB. 51 anges under uteslutningsgrunder att anbud kommer att förkastas (uteslutas) bl.a. om anbud har inkommit efter anbudstidens utgång.

I anbudsöppningsprotokoll gällande värme- och sanitetsarbeten, daterat den 17 september 2008, anges att anbud från INTAB inkom den 1 september 2008. I öppningsprotokollet gällande processkyllarbeten anges att sex anbud inkommit inom anbudstiden varav inget av anbuden kommer från INTAB. På rad 2 i öppningsprotokollet anges datum 2008-09-01 men det anges inte från vilket företag anbudet inkommit.

Länsrättens bedömning

Regeln om för sent inkomna anbud gällande upphandlingar under tröskelvärdena och B-tjänster i 15 kap. 15 § innebär att ett anbud som inkommit för sent inte får tas upp till prövning. I gamla lagen fanns regeln upptagen i 6 kap. 11 § LOU och den överfördes oförändrad till nya lagen varvid det av förarbeten framgår att ingen ändring i sak har varit avsedd (prop. 2006/07:128, s. 436). Tidigare var det upp till upphandlande myndighet att avgöra huruvida ett anbud som, uppenbarligen utan anbudsgivarens vållande, inkommit för sent skulle tas upp till prövning eller ej. Genom en lagändring ändrades regeln varvid utrymmet att bedöma varför anbudet inkommit för sent, togs bort. Syftet med lagändringen var att underlätta tillämpningen av överprövningsreglerna (prop. 1993/94:178, s. 27). Det finns inte någon motsvarighet till regeln i 15 kap. 15 § LOU avseende upp-

handlingar över tröskelvärdena eller avseende A-tjänster. En upphandling enligt LOU skall emellertid alltid kännetecknas av förutsebarhet och öppenhet och för att anbudsgivarna skall ges samma förutsättningar för anbudsgivning måste förfrågningsunderlaget vara tydligt och innehålla samtliga krav på det som skall upphandlas. Uppställda krav får inte frångås. Vidare förutsätter principen om likabehandling 1 kap. 9 § LOU att alla leverantörer behandlas lika vilket inte är möjligt om leverantörerna får olika tidsfrister för att lämna anbud. För sent inkomna anbud gällande upphandlingar över tröskelvärden och för A-tjänster får därför inte heller beaktas.

Frågan i målet är om INTAB:s anbud har inkommit för sent. INTAB har i länsrätten anfört att det är datumet för poststämpeln som ska gälla.

Eftersom Stockholms Stad, Fastighetskontoret är en myndighet gäller regeln i 10 § FL när en handling ska anses ha inkommit. Huvudregeln i första stycket bygger på principen att det är avsändaren som bär risken för att överföringen av ett meddelande försenas eller inte fungerar. Handlingen ska anses komma in den dag då handlingen, eller en avi om en betald postförsändelse som innehåller handlingen, anländer till myndigheten eller kommer behörig tjänsteman tillhanda. Huvudregeln ska tolkas så att en handling alltid är inkommen en viss dag, om den bevisligen anländt till myndigheten före klockan 24 den dagen. I andra stycket finns en hjälpregel som underlättar myndighetens bedömning av frågan om handlingens ankomstdag. Regeln ska förebygga att den enskildes rätt går förlorad på grund av svårigheter att reda ut när handlingen anlände till myndigheten. En förutsättning enligt hjälpregeln är att det kan antas att handlingen har lämnats i myndighetens lokal eller avskilts för myndigheten på ett postkontor. I så fall ska handlingen anses ha inkommit den dagen, om den kommer en behörig tjänsteman tillhanda närmast följande arbetsdag. När det gäller huruvida en handling har avskilts för myndigheten på ett postkontor är det

avgörande inte när handlingen ankom till postkontoret utan tidpunkten för avskiljande, dvs. i praktiken insorteringen i postboxen (prop. 1971:30, s. 369 f).

Av förfrågningsunderlaget framgår att anbud skulle vara Stockholms Stad, Fastighetskontoret tillhanda senast den 29 augusti 2008 och INTAB:s anbud gällande i vart fall värme- och sanitetsarbeten kom Stockholms Stad, Fastighetskontoret tillhanda först den 1 september 2009. När det gäller processkyllarbeten framgår inte exakt av öppningsprotokollet att det är INTAB:s anbud som inkommit den 1 september 2009. Det framgår däremot av öppningsprotokollet att det inte har inkommit något anbud från INTAB innan den 29 augusti 2008. Anbuderna har således inte kommit till myndigheten eller behörig tjänsteman tillhanda. Det framgår vidare av utredningen att post som poststämplat en fredag inte sorteras in i stadens postbox förrän på måndagen efter. Mot bakgrund av det kan inte INTAB:s anbud anses ha inkommit i rätt tid. Vad INTAB har anfört gällande att anbudet avseende ventilationsarbeten har behandlats medför inte någon annan bedömning härvid. Skäl att ingripa med åtgärder med stöd av LOU föreligger således inte. Ansökan skall därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A).

Allan Johansson
Rådman

Föredragande har varit länsrättsnotarie Therese Mattsson.

